

Jaarverslag 2016

Stichting Jordaanmuseum info@jordaanmuseum.nl www.jordaanmuseum.nl 020 624 4695 06 40 227 265
postadres p/a Mieke Krijger, Derde Looiersdwarsstraat 53, 1016 VD Amsterdam

©Jordaanmuseum

Inleiding

Er is veel lof over de wijze waarop het Jordaanmuseum de door woningcorporatie Ymere beschikbaar gestelde woning gebruikte. Omwonenden, voormalige bewoners van de woning en partners werden betrokken bij de tot stand koming van presentaties.

De woning, Palmstraat 92A, maakte deel uit van het 'complex Palm' dat in 2017 gerenoveerd zou worden, en voldeed niet aan de eisen om te worden bewoond. De woning bestond uit een bel-etage en souterrain en werd beschikbaar gesteld aan het Jordaanmuseum om die als museumruimte te gebruiken. De gebruikersovereenkomst (GBO) eindigde 31 dec. 2016. Zo kon de Stichting Jordaanmuseum gedurende 14 maanden ervaring opdoen met het exploiteren van een eigen ruimte.

De woning zoals wij die aantroffen zat vol gebruikssporen. Die sporen op de bel-etage en in het souterrain vormden - te samen met de biografische gegevens en de verhalen van de opeenvolgende bewoners - een authentieke decor voor presentaties over het leven in de Jordaan, en voor de verschillende type tentoonstellingen en lezingen.

De museumwoning werd een startplek voor de excursies die de stichting organiseerde: wandelingen langs gangen en het *Gangenproject* en fietstochten die ter herdenking van 100 jaar Gemeentelijke Woningdienst werden georganiseerd, in samenwerking met Museum Amsterdam Noord (MAN) en het Historisch Centrum Amsterdam Noord (HCAN).

Ook Ymere, de bewonerscommissie van de Palmstraat en andere groepen maakten gebruik van de museumwoning voor vergaderingen, zelfs voor een conferentie.

Woningcorporatie Ymere organiseerde 12 november 2015 in het pand Palmstraat 92A een discussie- en netwerkbijeenkomst over haar 'opgave en aanpak' in de wijk. Het Jordaanmuseum verzorgde een presentatie tijdens deze conferentie.

Foto Ymere

Ymere werkoverleg, 24 maart 2016

Vergadering en aansluitend excursie
WS Wonen Centrum, 4 juni 2016

©Jordaanmuseum

Het Jordaanmuseum realiseerde twee projecten in de openbare ruimte. Met het *Gangenproject* in de Willemsstraat wordt de aandacht gevestigd op de bijzondere leef- en woonomstandigheden aan gangen - in de zogeheten "krotten en sloppen" - en met het *Gangen Naamborden project* op het ambachtelijk verleden van de wijk. Beide projecten zijn gratis toegankelijk. In de museumwoning werden deze projecten in woord, beeld en met geluid aanschouwelijk en erfahrbaar gemaakt.

6 januari, Nieuwjaarsreceptie

Bel-etage. foto Peter Schrijnders

rond de 60 bezoekers

In de kelder van de museumwoning waren foto's uit 1898 te zien. Foto's van woninginterieurs, van een woonkelder en van een gang die tijdens excursies bezocht kon worden: de Oude Vriesegang, waaraan de inpandige huizen Palmstraat 74-76 hadden gestaan (foto links).

Vibhuti van Dale onderzocht de bewoningsgeschiedenis van het pand Palmstraat 92A, en van twee krotjes aan de Oude Vriesegang. Eind negentiende/ begin twintigste eeuw bewoonden veelal kwetsbare mensen de panden aan gangen: bejaarden, gehandicapten, etc.

Willem Moes liet zich op 31 dec 1891 uitschrijven als bewoner van Palmstraat 76, met bestemming Hoorn. Wij vonden hem terug in Veenhuizen, waar hij werd opgenomen in 1898, 'zonder woonplaats en van beroep sjouwer'. In 1900 overleed Moes in Veenhuizen. Zijn fotoportret hangt links boven, bij de Oude Vriesegang waar hij eens woonde.

Permanente tentoonstelling 100 jaar gemeentelijke Volkshuisvesting

In de kelder, die amper 179 cm hoog was, werden foto's, powerpointpresentaties en films getoond, en huishoudelijk gereedschap en gereedschap van ambachtlieden.

Indrukwekkend waren twee foto's uit een fotoalbum dat de Gezondheidsraad in 1898 liet maken. Twee foto's van een kelderwoning Goudsbloemstraat 70 van 152cm hoog werden levensgroot afgedrukt en zo gemonteerd dat het lijkt alsof de inspecteur (rechts) zijn hoofd stoot aan de balken in de kelderwoning van Palmstraat 92A. Links van hem staat in dezelfde kelderwoning bewoner Elias Castelijns, ca. 155 cm lang. Achter de tafel tegen de schuine muur is een lijst te zien uit 1775 met de namen van de gangen in de Noord Jordaans. Rood omcirkelt zijn de namen van gangen vernoemd naar een ambacht - 30 % van alle gangen.

Herdenkingen 4 en 5 mei

Op 4 mei werd de aandacht gevestigd op het leven van de meer dan 40 Jordanezen die na het uitroepen van de Februaristaking op de Noordermarkt werden opgepakt en op transport gesteld naar Duitsland. De Sinti familie Weiss, die de oorlog in de Jordaan overleefde op onderduikadressen bij de familie De Oude, bracht op 5 mei met muziek en eten een eerbetoon aan hun onderduikfamilie— in aanwezigheid van zo'n 80 bezoekers

Lezing & debat

4
mei
2016
15:00

Jordaanmuseum

Verzet in de Jordaan

Besloten bijeenkomst

Na het uitroepen van de Februaristaking, op maandag 24 februari om...

Vrijheidsmaaltijd

5
mei
2016
14:30

Jordaanmuseum

O Lungo Drom – De Lange Weg

Sinti Vrijheidsmaaltijd in het Jordaanmuseum

Herdenking Jordaanoproer juli 1934

Door toedoen van Marga Bögels werd een serie afgedrukte en ingelijste foto's uit de boedel van het Willem Dreeshuis aan het Jordaanmuseum geschonken. Het betreft de complete serie foto's die in 1934 was gepubliceerd in het geïllustreerde tijdschrift *Het Leven*. Na onderzoek van medewerkers van het Jordaanmuseum, konden alle foto's worden gelokaliseerd en werd het oproer herdacht.

Tentoonstelli

Fototentoonstelling: *Bij ons in de Jordaan*. Kinderen over “hun Jordaan”

De tentoonstelling bestond uit foto's en bijbehorende teksten die kinderen van de Theo Thijsenschool hadden gemaakt tijdens de Jordaanweek op hun school. De opdracht was: fotografeer je mooiste plek en vertel waarom je dat vindt. Een jury koos per klas één winnende foto en het er bij horend verhaal. De beeldverhalen werden geëxposeerd op de bel-etage. In het souterrain was een film te zien van kinderspelen en -wedstrijden in vroeger tijden - samenstelling Gerrit Schuurman. De opening vond plaats op straat vóór de museumwoning en was georganiseerd door de oudercommissie. Aanwezig waren zo'n 80 personen.

©Jordaanmuseum

Optreden: Dorine van der Klei, zanger, acteur, cabaretier en fotograaf

DORINE VAN DER KLEI IN JORDAANMUSEUM

Dorine van der Klei zingt - begeleid door accordeoniste Renate Jörg - in het decor van de fototentoonstelling van de kinderen van de Theo Thijssenschool.

Tevens worden foto's getoond die Dorine van der Klei als journaliste in de jaren zestig maakte van kinderen in de Jordaan, en vertelt zij over haar verbondenheid met de wijk.

Zaterdag 2 juli 2016, 15.00-17.00 uur

Jordaanmuseum

Palmstraat 92a

Entree € 8,-

flyer: ontwerp Henk Hemelaar

Tentoonstelling foto's van Hans Gilberg (1907 - 1944)

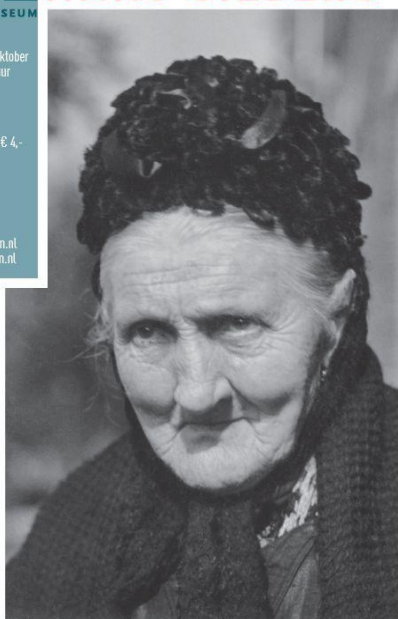
De tentoonstelling van de in Braunschweig (Duitsland) geboren fotograaf Hans Gilberg werd in aanwezigheid van zijn nabestaanden en van enkele geportretteerde Jordanezen geopend door Hans Rooseboom, conservator Rijksmuseum. Dankzij donaties van tandartsenpraktijk Qyom en fotolab Kikie kon de expositie van al de 30 foto's die Gilberg voor de boekpublicatie *Verdwijnend volk* (1934) maakte, worden gerealiseerd. Rooseboom sprak waardierend over de tentoonstelling - ook bij collega conservatoren - omdat de foto's buiten 'het kader van de meningen van de redacteurs van de vijf boeken', waarin Gilberg foto's had gepubliceerd, zijn getoond. Zo kunnen 'de foto's op zichzelf worden gezien' en wordt duidelijk dat de waardering van de foto's uit het tijdvak van vóór de oorlog toe is aan herziening.

JM FOTOPOORTRETEN
HANS GILBERG
JORDAANMUSEUM

18 september - 16 oktober
vr, za en zo 13 - 17 uur
andere dagen en tijden
voor groepen op afspraak

Entree € 5,-
stadspas/donateurs € 4,-

Jordaanmuseum
Palmstraat 92A
020 6244 695
06 4022 7265
info@jordaanmuseum.nl
www.jordaanmuseum.nl

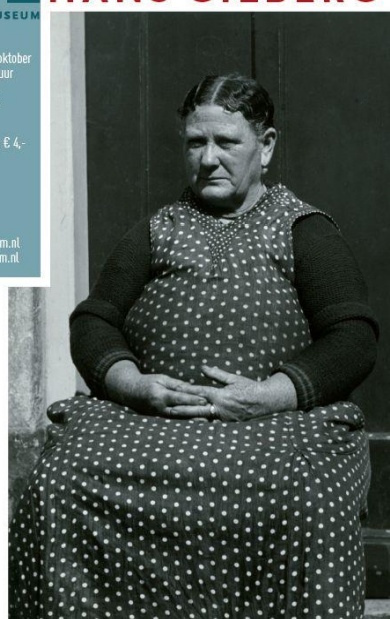

JM FOTOPOORTRETEN
HANS GILBERG
JORDAANMUSEUM

18 september - 16 oktober
vr, za en zo 13 - 17 uur
andere dagen en tijden
voor groepen op afspraak

Entree € 5,-
stadspas/donateurs € 4,-

Jordaanmuseum
Palmstraat 92A
020 6244 695
06 4022 7265
info@jordaanmuseum.nl
www.jordaanmuseum.nl

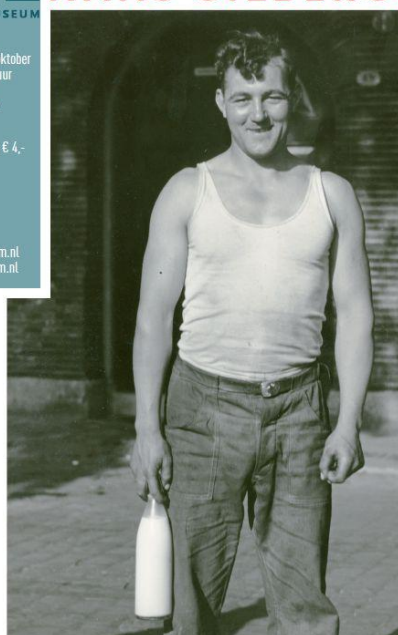

JM FOTOPOORTRETEN
HANS GILBERG
JORDAANMUSEUM

18 september - 16 oktober
vr, za en zo 13 - 17 uur
andere dagen en tijden
voor groepen op afspraak

Entree € 5,-
stadspas/donateurs € 4,-

Jordaanmuseum
Palmstraat 92A
020 6244 695
06 4022 7265
info@jordaanmuseum.nl
www.jordaanmuseum.nl

JM FOTOPOORTRETEN
HANS GILBERG
JORDAANMUSEUM

18 september - 16 oktober
vr, za en zo 13 - 17 uur
andere dagen en tijden
voor groepen op afspraak

Entree € 5,-
stadspas/donateurs € 4,-

Jordaanmuseum
Palmstraat 92A
020 6244 695
06 4022 7265
info@jordaanmuseum.nl
www.jordaanmuseum.nl

Het GangenMenu (tweede editie)

De tweede editie van het jaarlijkse evenement *Het GangenMenu* vond plaats in de Museumwoning Palmstraat 92A in het decor van de tentoonstellingen in de kelder en op de Beletgage. Een filmverslag maakte regisseur Christine van Hout:

<https://vimeo.com/225700305>

Bedrijven die gevestigd zijn in de Jordaan, er zijn ontstaan of anderszins met de Jordaan verbonden zijn doneerden voor dit evenement in natura.

Conclusie

De veertien maanden in die museumwoning brachten veel teweeg. Een eigen onderdak maakt het mogelijk met regelmaat mooie programma's en activiteiten aan te bieden. Dat de bezoekers de presentaties waardeerden blijkt uit de selectie uit het [Gastenboek](#) die Karel Schorel maakte.

Colofon

Tekst: Mieke Krijger

Boekhouding en jaarrekening: Jan van der Eijk

Foto's: Mieke Krijger, Ymere, Jaap Elzas, Eibert Draaisma, collectie Jordaanmuseum, particuliere collecties

Digitale bewerkingen: Peter Schrijnders en Leo Ockeloen

Ontwerp omslag: Marcel Groenen

Ontwerp flyer optreden Dorine van der Klei: Henk Hemelaar

Ontwerp affiches tentoonstelling Hans Gilberg: Eliane Beyer

Amsterdam, april 2017